Uputstvo za upotrebu elektronske lične karte

Ovaj dokument predstavlja uputstvo za upotrebu elektronske lične karte. U nastavku je objašnjeno:

- Kako da se izvrši instalacija middleware-a (srednji sloj aplikacije) neophodnog za upotrebu digitalnih certifikata koji su upisani u čipu lične karte.
- Kako da se aktivira elektronska lična karta tj. omogući upotreba digitalnih certifikata upisanih na čipu.
- Kako da se upari lična karta sa kompjuterom.
- Kako da se promijeni PIN kod lične karte.
- Kako da se odblokira zaključana lična karta (lična karta kojoj je 5 puta pogrešno unijet PIN kod).
- Kako da se izvezu digitalni certifikati.
- Kako da se uklone stare verzije middleware-a.

Web stranica Certifikacionog tijela Ministarstva unutrašnjih poslov (u daljem tekstu CA tijelo) sa koje možete preuzeti potrebni softver kao i aktivacione alate je <u>https://www.gov.me/clanak/preuzmite-software-i-uputstva</u>

Sadržaj

1.	Inst	talacija middleware-a	2
	1.1.	Instalacija middleware-a za windows operativni sistem	2
	1.2.	Instalacija middleware-a za macOS	3
2.	Akt	ivacija digitalnih certifikata izdatih na ličnoj karti	4
	2.1	Dozvola za pokretanje aktivacionog alata za macOS	5
3.	Upo	otreba digitalnih certifikata izdatih na ličnoj karti	5
4.	Pro	mjena PIN koda	8
5.	Otk	ljučavanje PIN koda	8
6.	Izvo	oz digitalnih certifikata izdatih na elektronskoj ličnoj karti	9
7.	Ukl	anjanje middleware-a (uninstall)	
	7.1 7.1.1 7.1.1	Uklanjanje middleware-a za windows 1 Uklanjanje middleware-a "SCinterface" 2 Uklanjanje middleware-a "IDProtect"	10
	7.2 Uk 7.2.1 7.2.1	lanjanje middleware-a za macOS 1 Uklanjanje middleware-a "SCinterface" 2 Uklanjanje middleware-a "IDProtect"	

1. Instalacija middleware-a

Prije početka instalacije poslednje verzije SCinterface softvera, namijenjenog za upotrebu digitalnih certifikata sa lične karte **neophodno je ukloniti starije verzije SCinterface softvera i/ili IDProtect softvera**. Uputstvo za uklanjanje softvera je u poglavlju 7 ovog dokumenta.

1.1. Instalacija middleware-a za windows operativni sistem

- 1. Prvi korak je preuzimanja **scinterface-middleware-windows.zip** fajla sa web stranice CA tijela i izvrši se raspakivanje arhive.
- 2. Postoje dvije verzije instalacionog paketa u zavisnosti od verzije windows operativnog sistema koji koristite. Ukoliko je verzija operativnog sistema 64-bitna onda se intalacija pokreće iz foldera installation_user_x64, dok za 32-bitni operativni sistem instalaciju pokrećete iz installation_user foldera. Verzija windowsa se može provjeriti tako što se klikne desni klik na This PC pa zatim Properties i sa desne strane u opcini System type pisaće koja je verzija. Na slici je prikazan primjer za 64 bitnu verziju windosa.

System type 64-bit operating system, x64-based processor

- 3. Pokrene se instalacioni paket **SCinterface.msi**. Za instalaciju su neophodne administratorske privilegije.
- 4. Pratite korake čarobnjaka za instalaciju.

5. Nakon uspješne instalacije u **Start Meni** se pojavi folder cv cryptovision, u kojem se nalazi instalirani softver.

1.2. Instalacija middleware-a za macOS

- 1. Nakon preuzimanja **scinterface-middleware-macos.zip** fajla sa web stranice CA tijela, dvoklikom miša se izvrši raspakivanje arhive.
- 2. Dvoklikom miša pokrene se novi raspakovani fajl **scInterface-8.1.x.y-MacOSX-vs_ve.dmg**. oznake x.y u nazivu fajla predstavljaju verziju softvera, dok vs_ve predstavlja pordržane verzije MacOS.
- 3. Nakon mountovanja image fajla otvoriće se instalacioni paket scinterface-8.1.x.y-MacOSX-vs_ve.pkg.

scinterface-8.0.0.686- MacOSX-10_15.pkg		scInterface-8.0.0.686-MacOSX-10_15
scinterface-8.0.0.686- MacOSX-10_15.pkg	÷	
	scinterface-8.0.0.686- MacOSX-10_15.pkg	

- 4. Pokrenite instalaciju dvoklikom na instalacioni paket scinterface-8.1.x.y-MacOSX-vs_ve.pkg i pratite korake instalacije (klikom na dugme "Continue").
- 5. Opciono: Podesite putanju instalacije SCinterface-a preko dugmeta "Change install Location..."

	🥥 Install scinterface	
	Standard Install on "Macintosh HD"	
 Introduction Read Me Licence Destination Select Installation Type Installation Summary 	This will take 65,9 MB of space on your computer. Click Install to perform a standard installation of this software on the disk "Macintosh HD".	
G SCinterface	Change Install Location Go Back Install	

- 6. Instalacija se pokreće klikom na dugme "Install".
- 7. Nakon uspješne instalacije, čarobnjak za podešavanje se može zatvoriti klikom na dugme **"Finish".**

2. Aktivacija digitalnih certifikata izdatih na ličnoj karti

Prvi korak pri korišćenju elektronske lične karte je proces aktivacije. Proces aktivacije se radi pomoću aktivacionog alata preuzetog sa web stranice CA tijela. Prvo se izvrši raspakivanje preuzetog fajla a zatim se prate sledeći koraci za aktivaciju elektronske lične karte:

- Na windows operativnom sistemu se izvrši dvoklik na fajl "Pokreni aktivaciju.bat". Za macOS neophodno je da se pokrene fajl "eLK Aktivacioni Alat". Kod macOS operativnog sistema mora se dozvoliti i pokretanje ovog fajla jer aktivacioni alat nije preuzet sa Apple Storea. Postupak dozvole pokretanja aktivacionog alata za macOS objašnjen je u poglavlju 2.1. ovog uputstva.
- Nakon što pokrenete aktivacioni alat potrebno je čitaču smart kartice prezentovati elektronsku ličnu kartu (ukoliko je kontaktni čitač u isti se ubaci lična karta ili prisloni ukoliko je beskontaktni čitač). Obratiti pažnju da je lična karta ispravno okrenuta i postavljena unutar čitača smart kartice.

		🧱 eLK Akt	ivacioni Alat	
Izbor				
PIN			Kartica je pronađena.	
PUK		۲	Ova kartica još nije aktivirana. Kartica je pronađena.	
CAN				
	Aktiviraj			

- 3. Prezentovanjem elektronske lične karte, aktivacioni alat vrati poruku da li je lična karta aktivirana ili nije.
- Ukoliko elektronska lična karta nije prethodno aktivirana u poljima PIN i PUK unosi se PIN i PUK koji je odštampan na bezbjedonosnoj koverti koju ste dobili prilikom preuzimanja elektronske lične karte.
- CAN broj će biti zahtijevan za sve lične karte koje su izdate na novijoj verziji elektronskog čipa (izdate poslije 23.05.2025. godine). Za stariju verziju čipa ovo polje se neće prikazati. CAN broj je personalizovan na prednjoj strani lične karte. Primjer CAN broja je prikazan na slici u poglavlju 3.
- 5. Unosom polja PIN, PUK i po potrebi CAN, klikom na dugme Aktiviraj pokrene se proces aktivacije.
- 6. Aktivacioni alat vrati poruku o uspješno odrađenom procesu aktivacije.
- 7. Poslije uspješne aktivacije elektronske lične karte možete zatvoriti Aktivacioni alat i obavezno ukloniti ličnu kartu sa čitača.

2.1 Dozvola za pokretanje aktivacionog alata za macOS

1. Nakon što ste pokušali da pokrenete aplikaciju dvoklikom i dobili poruku npr. "macOS cannot verify the developer of this app."

- Potrebno je kliknuti "Done" i zatim otvoriti "System Settings" (ili "System Preferences"). Kliknuti na Apple meni (gornji lijevi ugao ekrana). Izabrati: System Settings (ili System Preferences, ako je starija verzija macOS-a)
- 3. Izabrati opciju "Privacy & Security" i skroluje se na dno ove opcije.

• • •	< > Privacy & Security
Q Search	
Appearance	Langly Analytics & Improvements
🔕 Apple Intelligence & Siri	Apple Advertising
🕄 Control Center	
Desktop & Dock	On >
🔅 Displays	
Screen Saver	Security
🔍 Spotlight	Allow applications from App Store & Known Developers 🗘
🤢 Wallpaper	
Notifications	"eLK_AktivaAPSHOT.jar" was blocked to protect Open Anyway your Mac.
💿 Sound	Apple could not verify "eLK_AktivaAPSHOT.jar" is free of malware that may harm
C Focus	your Mac or compromise your privacy.
🔀 Screen Time	Image: State of the
🔔 Lock Screen	Ask for new accessories
🔮 Privacy & Security	Al Center pp & Dock ys a Saver Security Allow applications from App Store & Known Developers ♀ reactions ations Allow applications from App Store & Known Developers ♀ reactions reactions Allow applications from App Store & Known Developers ♀ reactions reactions Apple could not verify "eLK_AktivaAPSHOT.jar" is free of malware that may harm your Mac or compromise your privacy. Time Time Time Accessories Ask for new accessories > Password Cackdown Mode >
🝥 Touch ID & Password	C Lockdown Mode
😐 Users & Groups	Advanced ?
Internet Accounts	

- 4. Prikazana je poruka "Apple could not verify "eLK Aktivacioni Alat ... "
- 5. Kliknuti na dugme "Open Anyway" ili "Allow Anyway" u zavisnosti od verzije macOS. Ovim se pokrene aktivacioni alat.

3. Upotreba digitalnih certifikata izdatih na ličnoj karti

U zavisnosti od tipa čitača pametne kartice (kontaktni/beskontaktni) kao i da li je lična karta izdata prije 23.05.2025. godine aplikacija će tražiti da se unese CAN broj sa lične karte. Kao na slici.

CAN je obavezan	;	×
Unesite CAN za karticu ko 'Liteon HP Keyboard Sm	oja je u čitaču: nartcard Reader 0'	
		]
	U redu Otkažite	]

CAN broj se može pročitati sa prednje strane lične kart. Primjer CAN broja je prikazan na sledećoj slici, i istaknut je crvenim kvadratićem.

Real Provide American State	Crna Gora Montenegro	Lična Ka Identity c	arta ard		
Ç	Prezi Hu Ine(C Pol Baz Ž/F Datur Date 266. Potpte	biven names Državljanstvo Nationality MNE nvaženja do of expiny 02.2035.	Datum rođenja Date of birth 20.02.2000. Broj lične karte ID setral number		SPECIMEN
		The	337231	~	MNE

Nakon unosa i potvrđivanja CAN broja certifikati izdati na ličnoj karti se mogu koristiti na windows operativnim sistemima.

Za macOS potrebno je još upariti i digitalne certifikate na sledeći način:

U desnom gornjem uglu prikaže se poruka da je insertovana smart kartica koja nije uparena. Klikom na dugme **Pair** pokrene se postupak uparivanja.

Nakon toga se još jednom potvrdi klikom na dugme Pair, kao na sledećoj slici.

Do you want t the current u	to connect the inserted SmartCard with ser?
Card Identity:	AUTH
Reader:	Identiv uTrust 4701 F Dual Interface Reader(2)
Driver:	scInterface
	Cancel Pair

Zatim aplikacija traži dozvolu unosom passworda od korisničkog naloga macOS ili autentifikaciju upotrebom otiska prsta. Autentifikacija je prikazana na sledećoj slici.

Nakon autorizacije macOS naloga neophodno je unijeti PIN kod kartice.

Poslednji korak uparivanja je unos passworda od korisničkog naloga macOS, kao na sledećoj slici.

Ω	SmartCard Pairing wants to use the "login" keychain.
BÆ	Please enter the keychain password.
	Password:
	Cancel

4. Promjena PIN koda

Ukoliko se želi promijeniti PIN kod za upotrebu digitalnih certifikata na ličnoj karti, potrebno je otvoriti SCUtility program i izabrati opciju "Promijenite PIN".

SCinterface eID Util	ity - 64Bit	×
	SCinterface	
PCSC Identiv uTrust 2700	) R Smart Card Reader 0	$\sim$
Oznaka Tokena: MNE	elD, MNE-elD	
ID Tokena: 96b7	80fa-b413-5f1f-a3b2-635eae05447b	
Promijenite PIN Otklju	čajte PIN <u>R</u> egistrujte certifikate <u>I</u> zvezite certifikate	
	Ovdje možete promjeniti PIN vaše pametne kartice	
PIN za promjenu: MN	E-eID: Card PIN	$\sim$
PIN informacija	: Preostali pokušaji = 5	
CAN	374522	
Stari PIN		
Novi PIN		
Potvrdite ovaj novi PIN		
	Dromijanite DIN	
	Fromjenite File	
	Verzija 8.1.34	1.757

U ovoj formi neophodno je unijeti postojeći PIN u polje "Stari PIN", dok se u polje "Novi PIN" upiše željeni PIN. Novi PIN je potrebno unijeti dva puta kako bi se izbjegla greška u unosu PIN-a. Nakon unosa postojećeg PIN-a, kao i novog PIN-a i potvrde novog PIN-a klikne se dugme "Promijeni PIN", nakon čega će softver prikazati poruku o uspješno promijenjenom PIN-u.

5. Otključavanje PIN koda

Ukoliko se PIN kod 5 puta pogrešno unese, lična karta se zaključa. Ovim je onemogućena upotreba digitalnih certifikata. Da bi se otključala lična karta tj. upotreba digitalnih certifikata potrebno je otvoriti **SCUtility** program i izabrati opciju "Otključajte PIN".

SCinterface e	ID Utility	y - 64Bit	×
		SCinterface	
PCSC Identiv uTrus	st 2700 R	R Smart Card Reader 0	$\sim$
Oznaka Tokena:	MNE el	ID, MNE-eID	
ID Tokena:	96b780	)fa-b413-5f1f-a3b2-635eae05447b	
Promijenite PIN	<u>O</u> tključa	ajte PIN Registrujte certifikate Izvezite certifikate	
		Ovdje možete da otključate PIN vaše pametne kartice	
PIN za deblokadi	u: MNE	E-eID: Card PIN	$\sim$
PIN info	rmacija:	Preostali pokušaji = 5	
	CAN:	374522	
Autentikacija: 'Ca	ard PUK'		
Card PUK info	rmacija:	Preostali pokušaji = 5	
		🗌 Samo otključajte PIN	
N	ovi PIN:		
Potvrdite ovaj n	ovi PIN:		
		Deblokirajte	
		Verzija 8.	1.34.757

Za otključavanje lične karte neophodno je unijeti PUK kod. Isti je upisan na koverti na kojoj je upisan i PIN kod. Kod otključavanja je moguće otključati ličnu kartu i zadržati postojeći PIN ili postaviti novi PIN. Ukoliko se postojeći PIN zadržava potrebno je označiti polje "Samo otključajte PIN", a ako se želi odrediti novi PIN prilikom otključavanja lične karte polje "Samo otključajte PIN" se ostavi prazno i unese se novi PIN dva puta. Nakon klika na dugme "Deblokiraj" upotreba digitalnih certifikata se ponovo omogući. Aplikacija prikaže poruku o uspješno odrađenom otključavanju kartice.

6. Izvoz digitalnih certifikata izdatih na elektronskoj ličnoj karti

U Okviru SC Utility aplikacije za izvoz digitalnih certifikata koristi se opcija "Izvezite certifikate".

Scinterrace elD Utility - 64Bit			>
	💽 S	Cinterface	
CSC Identiv uTrust 2700 R Smart	Card Reader 0		
Oznaka Tokena: MNE eID, MNE	-eID		
ID Tokena: 96b780fa-b413	-5f1f-a3b2-635eae054	47b	
romijenite PIN <u>O</u> tključajte PIN	Registrujte certifikate	Izvezite certifikate	
Koristeć	i ovu listu, možete da iz	zaberete jedan ili više certifikata da biste ih	
Polje	Vrijedno	st	
Verzija	3		^
	1066766	CCTOO LE OO	^
Serijski broj	1906/61	16/08eb5c93	^
Serijski broj Izdavač	cn=TEST	16/08eb5c93 MNF eID CA1, o=Ministarstvo unutrašniih poslova, 2.5.4.97	=VA
Serijski broj Izdavač Predmet	cn=TECT	to /08eb5c93 FMNF eID CA1, o=Ministarstvo unutrašnjih poslova, 2.5.4.97 g = = = = = = = = = = = = = = = = = = =	=VA PN
Serijski broj Izdavač Predmet	cn=TrcT cn 07/02/20 27/02/20	To /U8eb5c93 TMNF oID CA1, o=Ministarstvo unutrašnjih poslova, 2.5.4.97 g n= erialNumber= 123.09:55:25 131.00:00:00	=VA =PN
Serijski broj Izdavač Predmet Važi ne ranije od Važi ne posle	cn=TFCT cn 07/02/20 27/02/20	To /U8eb5C93 FMNF eID CA1, o=Ministarstvo unutrašniih poslova, 2.5.4.97 g n= erialNumber= u23 09:55:25 331 00:00:00	=VA PN >
Serijski broj Izdavač Predmet Važi ne ranije od Važi ne posle K	cn=TFCT cn 07/02/24 27/02/24	To /U8eb5C93 F MNF eID CA1, o=Ministarstvo unutrašniih poslova, 2.5.4.97 g sn= serialNumber= u25 09:55:25 031 00:00:00	=VA =PN~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~
Serijski broj Izdavač Predmet 1 Važi ne ranije od 1 Važi ne posle	cn=TFST cn 07/02/20 27/02/20	To /U8eb5C93 F MNF oID CA1, o=Ministarstvo unutrašniih poslova, 2.5.4.97 g n= erialNumber= 023 09:55:25 031 00:00:00	VA PN VOZ

Potrebno je izabrati digitalni certifikat koji se želi izvesti (certifikat za elektronsku identifikaciju ili kvalifikovani potpis) i klikom na dugme "Izvoz" na fajl sistemu se izveze certifikat.

7. Uklanjanje middleware-a (uninstall)

7.1 Uklanjanje middleware-a za windows

7.1.1 Uklanjanje middleware-a "SCinterface"

- 1. Da biste uklonili softver, otvorite Control Panel i izaberite Programs and Features.
- 2. Iz liste sa instaliranim softverima izaberite **SCinterface** i kliknite dugme **Uninstall**.

0	Programs and Features		- 🗆	×	
~	- 🔶 👻 🛧 👩 « All Contro	ථ Search Programs and Feature	s ,p		
	Control Panel Home				
View installed updates To uninstall a program, select it from the list and then click Uninstall, Change, or Repair.					
•	Turn Windows features on or				
	off	Organize 🕶 Uninstall Change Repair		?	
	Install a program from the network	Name	Publisher	Insta ^	
		Cinterface elD - User Edition (64-Bit)	cv cryptovision GmbH	23/0	
		🔑 Adobe Acrobat Reader	Adobe Systems Incorporated	22/04	
		🔐 Notepad++ (32-bit x86)	Notepad++ Team	22/04	
		C Microsoft Edge	Microsoft Corporation	22/04 🗸	
		<		>	
		cv cryptovision GmbH Product version: 8 Size: 6	3.2.5.0 50.2 MB		

3. Pratite korake prilikom uklanjanja softvera i u slučaju da se traži restart računara, preporučljivo je da se isto izvrši.

7.1.2 Uklanjanje middleware-a "IDProtect"

- 1. Da biste uklonili softver, otvorite Control Panel i izaberite Programs and Features.
- 2. Iz liste sa instaliranim softverima izaberite IDProtect Client i kliknite dugme Uninstall.

3. Pratite korake prilikom uklanjanje softvera i u slučaju da se traži restart računara, preporučljivo je da se isto izvrši.

· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·					
IDProtect Client 7.57.08	$\times$				
You must restart your system for the configuration changes made to IDProtect Client 7.57.08 to take effect. Click Yes to restart now or No if you plan to restart later.					
Yes <u>N</u> o					

7.2 Uklanjanje middleware-a za macOS

7.2.1 Uklanjanje middleware-a "SCinterface"

1. Da biste uklonili softver, otvorite Finder i idite u direktorijum Applications.

	Applications			
	🗱 🗮 🛄 🔜 🗱 🗸 🏠 🖸 📿 🔍 Search			
Favourites	Name	Date Modified	Size	Kind
AirDrop	V SCinterface	Today at 14:27		Folder
	SCinterface_DE.pdf	Today at 14:17	9,3 MB	PDF Document
Recents	SCinterface_EN.pdf	Today at 14:17	8,7 MB	PDF Document
Applications	C scinterfaceHost	Today at 14:27	8,4 MB	Application
Desktop	ScManager	Today at 14:27	21,4 MB	Application
	C scUIAgent	Today at 14:27	853 KB	Application
Documents	SmartcardUtility	Today at 14:27	8,5 MB	Application
O Downloads	🔕 Siri	27. Aug 2020 at 15:37	1,8 MB	Application
-	😂 Stickies	27. Aug 2020 at 15:37	1,9 MB	Application

2. Pronađite direktorijum **"SCinterface"**, i prvo ga uklonite u smeće **"Bin"** a zatim ispaznite iz smeća **"Bin".**

Postoji mogućnost da je **SCinterface** i dalje aktivan u pozadini, tako da se ne može ukloniti. U tom slučaju uklonite sve čitače pametnih kartica iz sistema i sačekajte nekoliko sekundi ili ručno zaustavite proces **"scInterface"** iz aktivnih procesa **"Activity Monitor".**

Zaustavite pokrenuti scInterface proces

- 1. Otvorite Finder i idite na Applications > Utilities > Activity Monitor
- 2. Dva puta kliknite na Activity Monitor
- 3. Unesite scInterface u polje za pretragu u gornjem desnom uglu.
- 4. Ako proces "scInterface" postoji, dva puta kliknite na njega i izaberite **Quit** u prozoru koji se otvori.

7.2.2 Uklanjanje middleware-a "IDProtect"

1. Da biste uklonili softver, otvorite **Finder** i idite u direktorijum **Applications**.

	Applications			
			Q. Search	
×	Applications		Downloads	
Favourites	Name	Date Modified	✓ Size	
	🧓 Messages	1 Aug 2022 at 15:12	10,9 MB	
C Reconto	🔻 🙋 IDProtect	28 Jun 2022 at 17:24		
(@) AirDrop	IDProtect PIN Tool	28 Jun 2022 at 17:24	18,8 MB	
Applications	IDProtect Client	28 Jun 2022 at 17:22	19 MB	

2. Pronađite direktorijum **"IDProtect"**, i prvo ga uklonite u smeće **"Move to Bin"** a zatim ispaznite iz smeća **"Empty Bin"**.